

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **R., a.s.** so sídlom v K., IČO: X., zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. D. B. s.r.o., so sídlom v K., IČO: X., proti povinnej **J. J.**, bývajúcej vo V., **o vymoženie 29,34 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 10 Er 291/2011, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. novembra 2011 sp. zn. 15 Co 294/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Povinnej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Oprávnená podala súdnemu exekútorovi návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie 29,34 € s príslušenstvom; povinnosť povinnej zaplatiť jej túto sumu preukazovala rozhodcovským rozsudkom Arbitrážneho súdu Košice z 8. marca 2012 sp. zn. 3 C 1221/2009. Súdny exekútor následne v zmysle § 44 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) požiadal Okresný súd Lučenec o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie.

Okresný súd Lučenec uznesením z 15. júna 2011 č.k. 10 Er 291/2011-20 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Zamietnutie žiadosti odôvodnil neprijateľnosťou rozhodcovskej doložky nachádzajúcej sa v poisťnej zmluve

z 19. februára 2008 (vo všeobecných poistných podmienkach časť XV). Poukázal na ustanovenie čl. 6 ods. 1 a čl. 3 ods. 1 Smernice rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, čl. 144 ods. 1 a čl. 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj § 2 písm. b/ a § 3 ods. 1 a 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy a tiež judikatúru Európskeho súdneho dvora a konštatoval, že predmetnou rozhodcovskou doložkou dochádza reálne k narušeniu rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech spotrebiteľa. Mal za to, že oprávnená od počiatku sledovala koncipovaním rozhodcovskej doložky to, aby prípadné spory zo zmluvy boli vždy riešené na rozhodcovskom súde v mieste jej sídla, za účelom minimalizácie jej nákladov a reálneho sťaženia uplatnenia práv spotrebiteľa. Uviedol, že rozhodcovská doložka bola už v čase jej uzatvárania neprijateľnou podmienkou a ako taká bola neplatnou v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvárania zmluvy. Rozhodcovské konanie sa uskutočnilo bez riadneho zmocnenia zo strany zmluvných strán a rozhodcovský rozsudok vydaný v takomto konaní nemôže byť riadnym exekučným titulom.

Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 30. novembra 2011 sp. zn. 15 CoE 294/2011 napadnuté uznesenie potvrdil ako vecne správne. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa v celom rozsahu stotožnil so skutkovými zisteniami súdu prvého stupňa ako i s jeho právnym posúdením veci.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie oprávnená. Žiadala zrušiť napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež ním potvrdené prvostupňové rozhodnutie a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, lebo súdy v danom prípade:

1. rozhodovali vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov (§ 237 písm. a/ O.s.p.). Túto procesnú vadu vyvodzovala oprávnená z toho, že rozhodcovský súd rozhodoval v súlade so zákonom na základe riadne uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Všeobecné súdy nemajú vo vzťahu k rozhodnutiam rozhodcovského súdu postavenie odvolacích súdov a v zásade nie sú oprávnené preskúmavať rozhodcovské rozsudky po vecnej stránke. Ustanovenie § 45 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní umožňuje v tam vymenovaných prípadoch zastaviť exekučné konanie, nie však zamietnuť žiadosť o poverenie na vykonanie exekúcie. Podľa jej názoru „skúmanie (ne)platnosti

rozhodcovskej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky v exekučnom konaní nemá žiadnu oporu v relevantných právnych predpisoch“,

2. odňali oprávnenej možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). I keď sa v exekučnom konaní vo všeobecnosti nevykonáva dokazovanie, súdy predsa len vykonali dokazovanie listinnými dôkazmi, avšak bez toho, aby nariadili pojednávanie. Tým oprávnenej v rámci dokazovania odňali možnosť vyjadriť sa k vykonaným dôkazom a tiež vysvetliť, ktoré časti predložených listín v ich vzájomnej väzbe viedli k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy.
3. konanie zaťažili tzv. inou vadou konania majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.),
4. svoje rozhodnutia založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Na bližšie odôvodnenie oprávnená v dovolaní a tiež v jeho doplnení uviedla, že zmluvná podmienka môže byť považovaná za neprijateľnú, až keď spôsobí hrubý nepomer v neprospech spotrebiteľa. Keďže obsahom práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces je aj požiadavka na riadne odôvodnenie rozhodnutia po stránke skutkovej a po stránke právnej, musí byť aj rozhodnutie exekučného súdu presvedčivé, zrozumiteľné a preskúmateľné, nesmie byť svojvoľné, arbitrárne. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. Opätovne poukázala na nedôsledne vykonané dokazovanie, v dôsledku čoho exekučný súd nemohol získať „informácie o podmienkach uzatvorenia poistnej zmluvy“, ktoré je poisťovňa na základe osobitného zákona č. 186/2009 Z.z. o finančnom sprostredkovaní a poradenstve a o zmene niektorých zákonov povinná evidovať od 1. januára 2007 pri každej poistnej zmluve. Poistník je vždy oboznámený s právnymi následkami prijatia alebo odmietnutia rozhodcovskej doložky. Napadnuté uznesenie právne kvalifikuje rozhodcovskú doložku ako nekalú bez akejkoľvek väzby na zistený skutkový stav. Z uvedených dôvodov trvala na zrušení rozhodnutí súdov nižších stupňov a vrátení veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadla oprávnená dovolaním, nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, dovolanie ale nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Dovolanie oprávnenej preto podľa ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania oprávnenej by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných

v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania (dovolateľa) tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a existencia týchto vád nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

1. Dovolateľka namieta, že v danom prípade sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov (§ 237 písm. a/ O.s.p.).

V občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány (§ 7 ods. 1 O.s.p.). V občianskom súdnom konaní súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy (viď bližšie § 7 ods. 2 O.s.p.). Iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon (§ 7 ods. 3 O.s.p.).

Nedostatok právomoci súdu sa považuje za neodstrániteľnú podmienku konania, ktorá má ten dôsledok, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť a vec postúpiť inému orgánu. Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu je daná, ak súd rozhodol vo veci, o ktorej mal rozhodnúť iný orgán.

V danom prípade dovolateľka procesnú vadu konania uvedenú v § 237 písm. a/ O.s.p. nevyvodzuje z toho, že súdy vôbec nemali konať a rozhodovať. Ich právomoc konať v exekučnom konaní nepopiera. Vyčíta im iba, že v rozpore so zákonom „preskúmavali rozhodcovský rozsudok po vecnej stránke“ a že bez zákonom zvereného oprávnenia v exekučnom konaní skúmali existenciu rozhodcovskej zmluvy. Dovolateľka teda namieta, že rozhodnutia súdov spočívajú na nesprávnej aplikácii a interpretácii ustanovení zákona. Z určujúceho – obsahového – hľadiska (viď § 41 ods. 2 O.s.p.) nejde zo strany oprávnenej o námietku nedostatku právomoci súdov, ale o námietku inú, ktorú dovolateľka uvádza

vo väzbe na otázku zákonnosti rozhodnutia a vecnej správnosti právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia (k tomu vid' ďalej 4.).

Oprávnená takto formulovanou námietkou nedostatku právomoci súdov (§ 237 písm. a/ O.s.p.) dostatočne nezohľadňuje, že ňou napadnuté rozhodnutie bolo vydané v exekučnom konaní, v ktorom rozhodovanie súdov vyplýva jednoznačne priamo zo zákona (vid' napríklad ustanovenia § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku).

Vzhľadom na to nie je opodstatnená námietka dovolateľky o existencii vady konania v zmysle § 237 písm. a/ O.s.p. Súdny rozhodoval vo veci, ktorá patrí do ich právomoci.

2. Podľa názoru oprávnenej jej súdy odňali možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

Dovolateľka tvrdí, že k procesnej vade uvedenej v § 237 písm. f/ O.s.p. došlo tým, že súdy vykonali dokazovanie listinnými dôkazmi bez nariadenia pojednávania a bez jej účasti. Rovnako im vytýka, že v súvislosti s tým jej znemožnili vyjadriť sa k vykonaným dôkazom.

V preskúmvanej veci dospelo exekučné konanie do štádia posudzovania splnenia tých zákonom stanovených procesných predpokladov, za ktorých súd poverí exekútora vykonaním exekúcie. Dovoláním je napadnuté rozhodnutie vydané v tomto štádiu exekučného konania.

Po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súd preskúmava žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul z hľadiska ich súladu so zákonom. Pri tom medziiným skúma, či návrh na vykonanie exekúcie má všetky náležitosti, či je k návrhu pripojený exekučný titul opatrený potvrdením (doložkou) o vykonateľnosti, či je exekučný titul materiálne vykonateľný, či sú oprávnený a povinný osobami uvedenými v exekučnom titule a či sú splnené všeobecné podmienky konania

v zmysle § 103 O.s.p. V štádiu, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), sa vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. V tomto štádiu súd nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O.s.p.) – postačujúce je totiž, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín. Vzhľadom na to sa oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie splnenia podmienok konania a predpokladov pre vyhovie žiadosti súdneho exekútora o poverenie na vykonanie exekúcie, nemusí vykonávať na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného.

Ak teda dovolateľka vyvodzuje existenciu procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. z toho, že súdy vykonali „dokazovanie“ bez nariadenia pojednávania a v jej neprítomnosti, ide o námietku neopodstatnenú. Namietaným postupom súdov nebola oprávnenej znemožnená realizácia jej procesných oprávnení.

Oprávnená namietala aj to, že právne predpisy neumožňujú exekučnému súdu skúmať prijateľnosť či neprijateľnosť rozhodcovskej doložky, a preto exekučný súd nemôže vysloviť ani jej neplatnosť. Uviedla, že ustanovenie § 45 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní stanovuje rozsah preskúmania rozhodcovského rozsudku, pričom posúdenie neplatnosti rozhodcovskej doložky tam nepatrí. Táto námietka sa [z určujúceho – obsahového – hľadiska (vid' § 41 ods. 2 O.s.p.)] viaže na správnosť interpretácie ustanovení zákona, teda na správnosť právneho posúdenia veci. Dovolací súd na podstatu a zmysel tejto námietky prihliadal iba v súvislosti so skúmaním, či v konaní na súdoch nižších stupňov nedošlo k vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. O procesnú vadu konania uvedenú v tomto ustanovení ide totiž tiež v prípade zamietnutia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ak pre to neboli splnené zákonom stanovené podmienky; takým zamietnutím sa totiž oprávnenému odopiera právo na výkon vykonateľného rozhodnutia. Dovolací súd preto skúmal, či nejde o tento prípad. Dospel k záveru, že v preskúmvanej veci nešlo ani o prípad zamietnutia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v procesnej situácii, v ktorej pre toto zamietnutie neboli splnené zákonné predpoklady. Dovolací súd sa stotožnil s argumentmi uvedenými v odôvodneniach rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaniach sp. zn. 2 Cdo 5/2012, sp. zn. 3 Cdo 146/2011,

sp. zn. 3 Cdo 167/2011, sp. zn. 3 Cdo 122/2011, sp. zn. 5 Cdo 100/2012 a sp. zn. 6 Cdo 228/2011, ktorých právne závery považuje z pohľadu dovolacieho súdu za konštantné. Pokiaľ súd prvého stupňa predmetnú žiadosť zamietol a odvolací súd jeho rozhodnutie potvrdil, nemal ich postup za následok odňatie možnosti oprávnenej pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

3. K námietke oprávnenej, že súdy zaťažili konanie tzv. inou vadou konania majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), dovolací súd uvádza, že procesná vada tejto povahy je relevantný dovolací dôvod, ktorý možno úspešne uplatniť vtedy, keď je dovolanie procesne prípustné (o tento prípad ale v preskúmvanej veci nešlo). Sama tzv. iná vada konania prípustnosť dovolania nezakladá (pre účely preskúmvanej veci vid' § 239 O.s.p. a § 237 O.s.p.). Aj nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu, ktorú dovolateľka namieta, predstavuje (iba) tzv. inú procesnú vadu konania (R 111/1998), ktorá nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania.

4. Oprávnená napokon tvrdí, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Právne posúdenie je činnosť súdu, pri ktorej na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Právnym posúdením veci sa nezakladá procesná vada konania v zmysle § 237 O.s.p. (iba výskyt ktorej v konaní na súdoch nižších stupňov by v danej veci mohol založiť prípustnosť dovolania oprávnenej). Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť (iba) procesne prípustné dovolanie (vid' § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov ale prípustnosť dovolania nezakladá (porovnaj tiež niektoré ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, sp. zn. 2 Cdo 97/2010, sp. zn. 3 Cdo 53/2011, sp. zn. 4 Cdo 68/2011, sp. zn. 5 Cdo 44/2011 a sp. zn. 6 Cdo 41/2011).

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených oprávnenou (§ 237 písm. a/ a f/ O.s.p.), nevyšli najavo ani iné procesné vady konania vymenované v § 237 O.s.p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z ustanovenia § 239 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

V dovolacom konaní procesne úspešnej povinnej vzniklo právo na náhradu trov konania proti oprávnenej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal povinnej náhradu trov tohto konania, lebo nepodala návrh na priznanie náhrady trov dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. septembra 2012

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková